

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.180 van 8 februari 2000

A. 76.915/XIII-440

In zake : **MEEUS** Nicole,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Martine DEGIVES, advocaat,
rue Albert Ier 75
4820 Dison,

tegen :

**het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest**, vertegenwoordigd door
zijn regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe COENRAETS, advocaat,
Bolwerkssquare 1/A
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 24 december 1997 ingediende
verzoekschrift, waarbij Nicole MEEUS de nietigverklaring
vordert van :

- de beslissing van 27 oktober 1997 waarbij de Staats-
secretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
bevoegd inzake huisvesting, haar verzoek verwerpt om
omstandigheden in aanmerking te nemen die een geval
van overmacht vormen, welk verzoek ingediend is met
toepassing van artikel 6 van het koninklijk besluit
van 17 januari 1989 tot instelling, voor het Brussels
Gewest, van een eenmalige premie voor oprichting of

verwerving van een woning, alsook van een verzekering tegen inkomstenverlies;

- de beslissing van 12 december 1997 waarbij de Staatssecretaris, na het dossier opnieuw te hebben onderzocht, zijn beslissing tot volledige terugbetaling van de premie van 75.000 frank, gekregen voor de verwerving van een woning gelegen aan de Itterbeekselaan 182 te 1070 Brussel, bevestigt;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. DEBROUX, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 30 juni 1999 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 22 december 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 27 januari 2000;

Gehoord het verslag van de heer QUERTAINMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. E. BONIVER, loco Mr. M. DEGIVES, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. G. GENERET, loco Mr. Ph. COENRAETS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
Mevr. DEBROUX, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig
zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Op 22 maart 1989 dient verzoekster bij de
dienst Huisvesting van het Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest een aanvraag om een premie voor
verwerving van een woning in op grond van het koninklijk
besluit van 17 januari 1989 tot instelling, voor het
Brussels Gewest, van een eenmalige premie voor oprichting
of verwerving van een woning, alsook van een verzekering
tegen inkomstenverlies.

Door die aanvraag te doen, verbindt zij zich
ertoe :

- a) met haar gezin de te verwerven of te bouwen woning
volledig te bewonen en binnen twee jaar na de
aankoopakte of het einde van het bouwen er haar
hoofdverblijf te vestigen en dit gedurende op zijn
minst vijf jaar;
- b) gedurende dezelfde termijn van vijf jaar de woning
noch te vervreemden, noch geheel of gedeeltelijk te
verhuren.

Verzoekster heeft een premie van 75.000 frank
gekregen.

2. Op 27 juni 1997 schrijft de verwerende
partij Nicole MEEUS de volgende brief :

" Bij nazicht van uw dossier betreffende een verwervingspremie is gebleken dat u niet alle verbintenissen bent nagekomen, waartoe u zich verbonden heeft bij de aanvraag van de premie, verbintenissen die gedurende een periode van vijf jaar, met ingang van 23-12-1988, in acht genomen moesten worden.

U heeft het goed waarvoor de premie is toegekend immers verlaten vóór het verstrijken van de termijn van vijf jaar.

Bij de huidige stand van uw dossier blijkt niet dat er ernstige en uitzonderlijke omstandigheden zijn die de Minister ertoe kunnen brengen te oordelen dat er sprake is van een geval van overmacht dat het niet-nakomen van de verbintenissen rechtvaardigt en een reden zou zijn om de premie niet geheel of gedeeltelijk te hoeven terugbetalen.

Indien u van oordeel bent dat het niet in acht nemen van de verbintenissen gewettigd wordt door een geval van overmacht, verzoeken wij u ons die omstandigheden binnen 15 dagen per brief te laten kennen en ons daarbij de dienstige stavingsstukken te bezorgen.

(...)"

3. Bij brieven van 2 juli en 12 augustus 1997 zet de verzoekster de omstandigheden uiteen die haar ertoe gebracht hebben de verbintenissen die ze bij de aanvraag van de premie heeft aangegaan, niet na te komen.

Ze voert aan dat ze in 1991 het onroerende goed waarvoor ze een premie had gekregen, noodgedwongen heeft moeten verkopen, en is moeten verhuizen wegens ernstige burenhinder vanwege de huurders van de tweede verdieping; ze verklaart inzonderheid dat ze, na een confrontatie in het politiebureau van Anderlecht, het slachtoffer is geweest van beledigingen en dreigende gebaren van die huurders.

4. Bij een brief van 27 oktober 1997 brengt de dienst Huisvesting van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verzoekster ervan op de hoogte dat de Staatssecretaris niet geoordeeld heeft dat de niet-

nakoming van de verbintenis om het goed niet te verkopen door een geval van overmacht was gewettigd, en ze bijgevolg de ontvangen premie volledig moest terugbetalen aan het Gewest.

Die beslissing is de eerste handeling die bij het beroep wordt bestreden.

5. Na stappen ondernomen door verzoekster onderzoekt de Staatssecretaris het dossier opnieuw.

Op 12 december 1997 schrijft hij haar een brief die luidt als volgt :

" Na een grondig heronderzoek van uw dossier, spijt het mij u te moeten laten weten dat ik niet kan terugkomen op de beslissing dat u de premie volledig moet terugbetalen, welke beslissing u door de administratie ter kennis is gebracht.

(...)"

Dat is de tweede handeling die bij het beroep wordt bestreden.

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep opwerpt wat de tweede bestreden handeling betreft; dat ze aanvoert dat verzoekster niet gerechtigd is om een bevestigende beslissing aan te vechten, aangezien die beslissing haar ten opzichte van de bevestigde beslissing geen andere en specifieke grief berokkent.

Overwegende dat verzoekster in haar wederantwoord stelt dat de beslissing van 12 december 1997 genomen is na een grondig heronderzoek van het dossier en dus niet louter bevestigend is, zodat het beroep ontvankelijk is wat de beide onderwerpen betreft;

Overwegende dat een beslissing die, zoals in casu, genomen is na "een grondig heronderzoek van het dossier", niet als louter bevestigend kan worden bestempeld; dat met het beroep dat is ingesteld tegen de beslissing van de Staatssecretaris van 12 december 1997 bovendien geen toestand ter discussie wordt gesteld die definitief vaststaat op grond van een beslissing waartegen geen beroep meer kan worden aangetekend; dat het beroep immers ook strekt tot nietigverklaring van de beslissing van 27 oktober 1997 en ingesteld is binnen de vereiste termijn van zestig dagen; dat daaruit volgt dat het beroep tot nietigverklaring ontvankelijk is ten aanzien van de beide beslissingen die in het verzoekschrift worden aangeduid;

Overwegende dat verzoekster een eerste middel ontleent aan schending van de artikelen 1 tot 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en aan machtsoverschrijding; dat ze tegen de bestreden handelingen inbrengt dat ze gemotiveerd zijn "door een verwijzing naar een gevoel van de Staatssecretaris, en er geen objectieve redenen worden opgegeven die deze ertoe gebracht heeft te oordelen dat de uiteengezette omstandigheden geen geval van overmacht waren", terwijl zij "uitermate omstandig de talrijke problemen met de burens beschreven had, waarvan ze gedurende verscheidene maanden slachtoffer is geweest, toen ze in het appartement woonde dat ze opnieuw verkocht heeft; dat ze in haar memorie van wederantwoord onderstreept dat "in de beslissing slechts kortweg wordt gesteld dat er geen sprake is van overmacht, en er geen redenen worden opgegeven die zulk een beoordeling onderbouwen";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de beslissing steunt op een rechterlijk en feitelijk motief, aangezien erin gesteld wordt dat de omstandigheden geen geval van overmacht vormen, en de

bestuurlijke overheid haar motieven niet hoeft te motiveren; dat ze tevens uiteenzet dat de door verzoekster aangehaalde omstandigheden, in de ogen van ieder redelijk denkend persoon, niet onoverkomelijk zijn, aangezien er gerechtelijke stappen kunnen worden ondernomen om een einde te maken aan een burenruzie, en daaruit volgt dat ze geen kennelijke beoordelingsfout heeft gemaakt door te oordelen dat in het onderhavige geval niet was aangetoond dat er sprake was van een geval van overmacht;

Overwegende dat artikel 6 van het koninklijk besluit van 17 januari 1989 tot instelling, voor het Brussels Gewest, van een eenmalige premie voor oprichting of verwerving van een woning, alsook van een verzekering tegen inkomstenverlies luidt als volgt :

" Art. 6. De aanvrager moet 18 jaar oud zijn op de datum van de aanvraag en mag geen andere woning in volle eigendom of in volle vruchtgebruik hebben. Voor de toepassing van deze voorwaarde wordt er geen rekening gehouden met de vervreemding van het geheel of een gedeelte van de eigendom of van het vruchtgebruik tijdens de twee jaren die voormelde datum voorafgaan. De aanvrager moet er zich tevens toe verbinden de te verwerven woning volledig en effectief te bewonen en er, binnen de twee jaar vanaf de koopakte of van het einde van het bouwen zijn hoofdverblijf te vestigen en dit gedurende ten minste vijf jaar. Hij mag ze bovendien gedurende dezelfde termijn niet vervreemden noch ze geheel of gedeeltelijk in huur geven, behalve in geval van overmacht waarvan de beoordeling overgelaten wordt aan de Minister. Deze verbintenis vervalt van rechtswege bij het overlijden van de aanvrager of van zijn echtgenoot of de persoon waarmee hij echtelijk samenwoont";

Overwegende dat bij het nemen van de bestreden beslissingen toepassing is gemaakt van de vierde zin van het voornoemde artikel 6, welke bepaling de minister de bevoegdheid verleent te oordelen of het om een geval van overmacht gaat, dat het niet-nakomen van de voorwaarden voor de toekenning van de premie kan wettigen; dat de middelen die in het verzoekschrift

worden opgeworpen, inzonderheid het eerste middel, gericht zijn tegen de bestreden beslissingen, voorzover de Staatssecretaris geen overmacht in aanmerking neemt, en in ieder geval voorzover in de beslissingen geen reden wordt opgegeven voor het niet in aanmerking nemen van overmacht;

Overwegende dat de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, opgelegd bij de wet van 29 juli 1991, tot doel heeft de adressaat van de handeling in staat te stellen de redenen van de door de overheid getroffen maatregel te begrijpen en de zin van een betwisting omtrent die maatregel te beoordelen; dat in het onderhavige geval, de bestreden beslissing van 27 oktober 1997 als volgt luidt :

" Om in aanmerking te komen voor de verwervingspremie had u zich ertoe verbonden, voor een ononderbroken periode van vijf jaar die inging op 23 december 1988, het goed niet te verkopen;

U bent die verbintenis niet nagekomen en op basis van het onderzoek van uw geval heeft de Staatssecretaris niet geoordeeld dat deze niet-nakoming door overmacht was gewettigd.

(...)"

Overwegende dat uit zulk een formulering niet blijkt waarom, in het licht van de voorwaarden gesteld in het genoemde artikel 6 van het koninklijk besluit van 17 januari 1989, de bestreden beslissing genomen is, en daarmee in ieder geval niet voldoende wordt aangegeven welke redenering de persoon die die beslissing genomen heeft, ertoe gebracht heeft de omstandigheden niet in aanmerking te nemen die door verzoekster zijn aangevoerd als een geval van overmacht op grond waarvan afgezien kan worden van de terugvordering van de premie, zoals verzoekster die uitvoerig heeft laten gelden in haar brieven van 2 juli en 12 augustus 1997; dat de bestreden beslissing van 27 oktober 1997, waarin louter gesteld wordt dat "de Staatssecretaris niet geoordeeld heeft dat

deze niet-nakoming door overmacht was gewettigd", zich er immers toe bepaalt te ontkennen dat er sprake is van overmacht; dat er dus sprake is van een stereotiepe bewering, die geenszins duidelijk maakt waarom de administratie, en vervolgens de Staatssecretaris met zijn beslissing van 12 december 1997, geoordeeld hebben dat de door verzoekster aangevoerde omstandigheden geen geval van overmacht waren; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de beslissingen van 27 oktober en 12 december 1997 waarbij de Staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bevoegd voor huisvesting, Nicole MEEUS gelast de premie van 75.000 frank, gekregen voor de verwerving van een woning gelegen aan de Itterbeekselaan 182 te 1070 Brussel, volledig terug te betalen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op acht februari tweeduizend door :

de HH. HANOTIAU,	kamervoorzitter,
LEROY,	staatsraad,
QUERTAINMONT,	staatsraad,
Mevr. MALCORPS	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.